

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 288/2026-27

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného JUDr. Jaroslavom Veisom, advokátom, Štefánikova 22, Nitra, proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 19C/174/2016-226 z 11. júla 2019, proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 12Co/187/2019-274 z 19. mája 2020 a proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/87/2021 z 30. januára 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 8. apríla 2026 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd napadnutými rozhodnutiami všeobecných súdov uvedenými v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje napadnuté rozhodnutia zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie a priznať mu finančné zadosťučinenie 2 000 eur a náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Z ústavnej sťažnosti a zo zistení ústavného súdu (keďže ústavná sťažnosť neobsahovala žiadne prílohy) vyplýva, že na okresnom súde prebiehalo konanie o žalobe sťažovateľa o určenie neplatnosti listiny o vydedení proti žalovaným [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] (súrodencom sťažovateľa), podanej v lehote určenej notárkou v dedičskom konaní po poručníkovi, otcovi sťažovateľa. Okresný súd napadnutým rozsudkom žalobu zamietol, keďže z vykonaného dokazovania ustálil, že dôvody vydedenia podľa § 469a ods. 1 písm. a) a b) Občianskeho zákonníka sťažovateľom spochybnené neboli. Nevykonan dokazovanie výsluchom manželky a syna sťažovateľa, keďže okolnosti, ktoré sa mali zisťovať, neboli pre toto konanie

relevantné (mali sa týkať bytu na [REDAKOVANÉ]), a nezopakoval výsluch žalovaných a svedkyne, ktorého sa sťažovateľ nezúčastnil, hoci bol riadne predvolaný.

3. Krajský súd napadnutým rozsudkom rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil, zopakoval, že okolnosti týkajúce sa bytu sú v danej veci irelevantné, preto vyhodnotil ako nedôvodnú odvoláciu námietku sťažovateľa o nevykonaní výsluchu jeho manželky a syna. V predmetnom konaní išlo výlučne o posúdenie platnosti listiny o vydedení.

4. Dovolanie sťažovateľa najvyšší súd napadnutým rozsudkom zamietol. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 4. apríla 2023.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ do textu ústavnej sťažnosti zakomponoval znenie podanej žaloby a odvolania a namieta porušenie § 470 ods. 2 Civilného sporového poriadku a zaujatosť konajúcej sudkyne z dôvodu nevykonania výsluchu jeho manželky a syna. Ich výpovede mali okrem iného preukázať, že sťažovateľ nemal reálnu možnosť prejaviť ozajstný záujem o svojho otca. Zároveň neboli vykonané ani výsluchy primára klinickej onkológie a primára kardiológie, ktoré mali preukázať, že sťažovateľ zabezpečil prevoz svojho otca na iné oddelenie v roku 2003. Ďalej uvádza, že žalovaných zastupovala advokátka, ktorá už v tom čase bola vymenovaná za sudkyňu okresného súdu a rozpor s judikátom III. ÚS 108/2010.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdené porušenie označených práv sťažovateľa napadnutými rozhodnutiami všeobecných súdov v konaní o určenie neplatnosti listiny o vydedení, resp. po pripustení zmeny petitu, v konaní o určenie, že sťažovateľ je dedičom po poručiťovi.

7. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

III.1. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým rozsudkom okresného súdu a napadnutým rozsudkom krajského súdu:

8. Proti rozsudku okresného súdu bolo prípustné odvolanie ako riadny opravný prostriedok, ktorý sťažovateľ využil, krajský súd o ňom rozhodol a napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok okresného súdu. Z uvedeného dôvodu preskúmaniu rozsudku okresného súdu bráni princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorého obsahom je pravidlo, že sťažovateľ má právo domáhať sa ochrany základného práva pred ústavným súdom iba v prípade, ak mu túto ochranu nemôže poskytnúť iný súd.

9. Pokiaľ sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta porušenie označených práv rozsudkom krajského súdu, ústavný súd konštatuje, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok pre sťažovateľa predstavovalo dostupný prostriedok ochrany jeho práv v dôsledku vydania napadnutého rozsudku krajského súdu. Najvyšší súd napadnutým rozsudkom dovolanie sťažovateľa zamietol po tom, čo ho materiálne preskúmal. O ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa v súvislosti s napadnutým rozsudkom krajského súdu tak bol príslušný rozhodovať najvyšší súd.

10. Vzhľadom na to, že je úlohou nielen ústavného súdu, ale aj všeobecných súdov poskytovať ochranu základným právam, ústavný súd v duchu zásady sebaobmedzenia s ohľadom na princíp subsidiarity odmietol ústavnú sťažnosť v tejto časti z už uvedených dôvodov podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

III.2. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu:

11. Ústavný súd poukazuje na § 124 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

12. Nedodržanie uvedenej lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde. V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (napr. m. m. III. ÚS 124/04, IV. ÚS 14/03, III. ÚS 14/03, II. ÚS 2/2015, III. ÚS 90/2018).

13. V informačnej kancelárii okresného súdu ústavný súd zistil, že napadnutý rozsudok najvyššieho súdu nadobudol právoplatnosť 4. apríla 2023. Ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ústavnému súdu doručená 8. apríla 2026, teda zjavne po uplynutí zákonnej lehoty.

14. Keďže lehotu uvedenú v § 124 zákona o ústavnom súde nemožno odpustiť, pričom sťažovateľovi táto lehota do dňa podania ústavnej sťažnosti uplynula, ústavnému súdu neostávalo iné ako ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietnuť z dôvodu, že bola podaná oneskorene podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde.

15. Nad rámec uvedeného ústavný súd poukazuje na to, že ústavná sťažnosť navyše nespĺňa ani zákonom ustanovené náležitosti (§ 123 ods. 3 zákona o ústavnom súde), keďže napriek deklarovanému právnomu zastúpeniu (prílohou ústavnej sťažnosti je plnomocenstvo na zastupovanie advokátom) ústavná sťažnosť neobsahuje žiadne prílohy.

16. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v jej petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. mája 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu